

Õppija toetamine distantsõppel seitsme kooli näitel

Kärt Leppik, Tartu Ülikooli haridusuuenduskeskus

03.03. 2021.a.

E-õpe ideaalsus

VS reaalsus

Uurimisprobleem:

Eesti koolide väljakutseks oli 2020. aastal muutunud õpikäsituse rakendamine ning õppe-eesmärkide saavutamine pikaajalise distantsõppe olukorras.

Uurimistöö eesmärk

- Kaardistada koolide praktikaid õppija toetamisest ning õppe-eesmärkide saavutamisest distantsõppel.
- Koondada distantsõppe kogemusest lähtuvad koolijuhtide ja õpetajate soovitusel ning ettepanekud edasiseks õppetöö korralduseks kooli tasandil.
- Koondada koolijuhtide ja õpetajate soovitusel ja ettepanekud õppekavaga seotud muudatuste tegemiseks riiklikul tasandil.

Teoreetilised lähtekohad

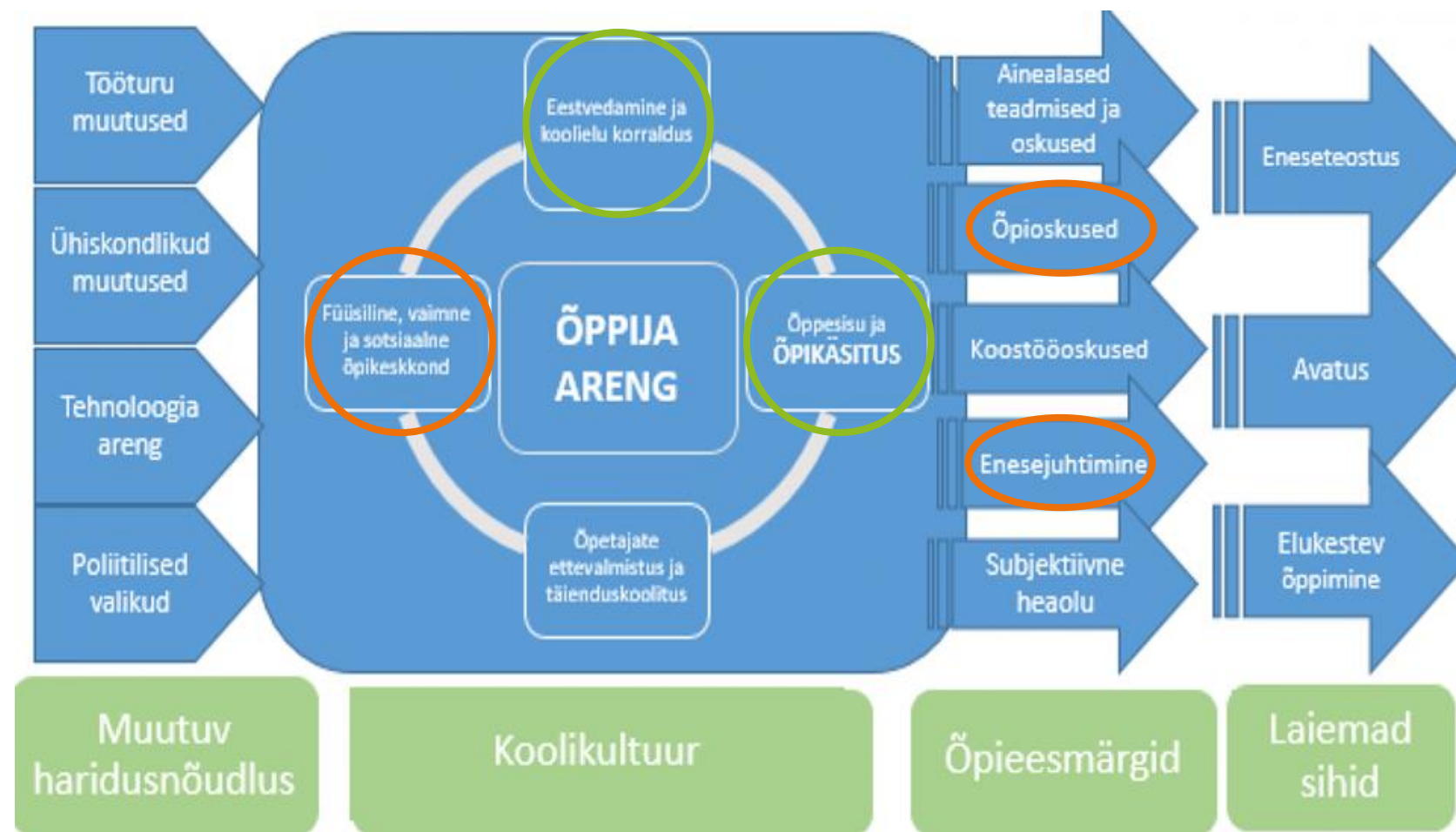
- Distsantsõppe all mõistan enda magistritöö kontekstis Eesti koolide distantsõpet 2020. aasta kevadise eriolukorra ajal perioodil märtsi keskpaigast mai lõpuni.
- Distsantsõpe (*distance learning*) ehk kaugõpe (*remote learning*) on õppevorm, kus õppija on õpetajast ruumiliselt eraldatud ja õppeprotsess võimaldab kahepoolset kommunikatsiooni (Hariduse tehnoloogiakompass, 2021). Täna kontekstis on distantsõpe sisuliselt sünonüüm terminitele e-õpe (*e-learning*), online-õpe (*online-learning*), virtuaalõpe (*virtual learning*), digitaalõpe (*digital learning*) (Traxler, 2018).
- Õppe-eesmärkide (ainealased teadmised ja oskused, õpi- ja koostööoskused, enesejuhtimine, subjektiivne heaolu) saavutamist distantsõppel uurisin enda töös lähtuvalt muutunud õpikäsituse mudelist (HTM, TLÜ, TÜ, 2017).
- Õppija toetamist distantsõppel uurisin *Community of Inquiry* mudelis toodud aspektidest (sotsiaalne- ja kognitiivne keskkond ning õpetamine) lähtuvalt (Garrison, Anderson & Archer, 2000, 2001).

Uurimuses
osalejad

Metoodika

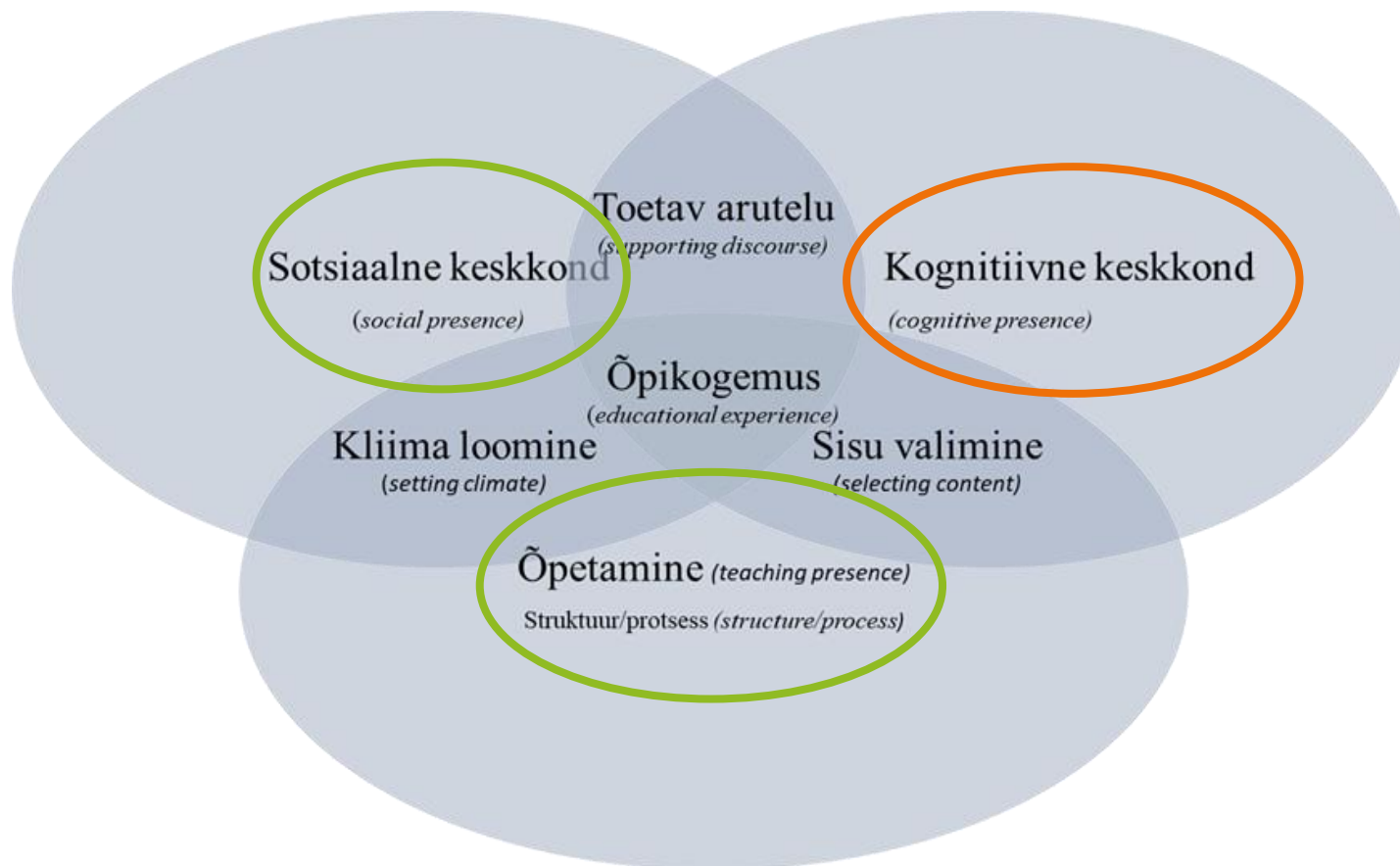
- Uurimuses osalesid: 7 Eesti üldhariduskooli juhtkonnad ja õpetajad.
- Toimus 10 Zoomi intervjuud koolide juhtkondade ning õpetajatega.
- Intervjuude ajaline kogumaht 14 tundi 33 minutit.
- Transkribeerimine
- Kodeerimine MAXQDA programmiga (täendusüksused, kategooriad)

Millistest aspektidest lähtuvalt mõtestavad koolijuhid ja õpetajad koolide hakkamasaamist distantsõppe läbiviimisel?

Milliseid õppimise
aspekte
peeti distantsõppe
tingimustes
õppijate toetamisel
kõige olulisemaks?

Uurimiskogukonna mudel (*Community of Inquiry*)

Suhtluskeskkond (*Communication Medium*)

Soovitused ja ettepanekud kooli tasandil

- Kooli juhtkonna ja õpetajate süsteemne tegutsemine õppe eesmärgistamisel ja õppekava mõtestamisel.
- Õpetajate tõhusam koostöö õpilaste toetamisel, õppe koos kavandamisel, läbiviimisel, ainetevahelisel lõiminguks.
- Distantõppe kasutamine teatud regulaarsusega tavaõppe osana.
- Kolmandas kooliastmes ja gümnaasiumis pakkuda julgemalt e-kursusi.
- Õpetajate asendamine lihtsam: nii oma kooli kui vajadusel teiste koolide õpetajad videosilla vahendusel.
- Märkisüsteemi ühtlustamine koolipõhiselt.
- Õpilastele kooli meilikontode loomine alates esimesest klassist, samuti õppeks vajalike e-keskkondade tutvustamine I kooliastmes.

Soovitused ja ettepanekud kooli tasandil

- Kokkulepete kehtestamine videotundideks.
- Selgemate tööjuhendite loomine õpilastele, sh anda õpilastele võimalust ise tööjuhendeid luua.
- Tavaõppes kasutada rohkem harjutusi ja ülesandeid erinevate pädevuste arendamiseks.
- Pikemate või paaristundide kavandamine ja rakendamine.
- Enesejuhtimist ja õpioskuste arendamist toetavate kursuste loomine.
- Koolisiseste juhendite väljatöötamine videotundide läbiviimiseks, tagasiside andmiseks, hindamiseks, kodutööde andmiseks.
- Iseseisva töö päevade rakendamine koolis, kus õpilased tegutsevad koolis iseseisvalt või rühmades etteantud juhiste järgi.

Kasutatud kirjandus

- Garrison, D.R., Anderson, T. & Archer, W. (2000). Critical Inquiry in a text-based environment: Computer conferencing in higher education. Külastatud aadressil: shorturl.at/hxUX4
- Garrison, D.R., Anderson, T. & Archer, W. (2001). Critical thinking, cognitive presence, and computer conferencing in distance education. Külastatud aadressil: shorturl.at/lxM18
- Haridus- ja Noorteamet (2021) Kuidas õpetada tulevikku? Külastatud aadressil: <https://kompas.harno.ee/kuidas-opetada-tulevikku>
- HTM, TLÜ, TÜ (2017) Õpikäsitusest ja selle muutumisest. Elukestva õppe strateegia 2020 1. eesmärgi selgituseks. Külastatud aadressil: https://www.hm.ee/sites/default/files/har_min_broshyyr_12lk_est_ve_ebi.pdf
- Leppik, K. (2021). Õppija toetamine distantsoppel seitsme kooli näitel. Tartu Ülikool. Külastatud aadressil: <https://dspace.ut.ee/handle/10062/71196>
- Traxler, J. (2018). Distance learning: Promises, Problems and Possibilities, Online journal of distance learning. Külastatud aadressil: <https://www.mdpi.com/2227-7102/8/1/35>

Tänaan!